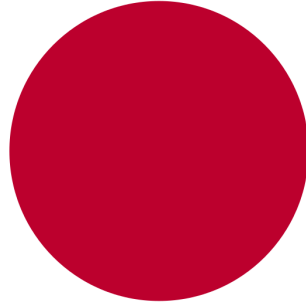

**MEYVE SEBZE MAMULERİ
SEKTÖRÜ
AÇISINDAN
JAPONYA**

Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği

Ar-Ge Şubesi

Temmuz 2020

İÇİNDEKİLER

ÜLKE PROFİLİ 1

GENEL BİLGİLER.....	1
Coğrafi Konum.....	1
Siyasi ve İdari Yapı	1
Nüfus ve İstihdam	2
GENEL EKONOMİK BİLGİLER.....	3
Temel Ekonomik Göstergeler	3
DIŞ TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ	5
Dış Ticaret.....	5
Başlıca İhracat Yapılan Ülkeler	5
Başlıca İhracatı Yapılan Ürünler.....	5
Başlıca İthalat Yapılan Ülkeler	6
Başlıca İthalatı Yapılan Ürünler.....	7
TÜRKİYE İLE TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ	8
Türkiye – Japonya Dış Ticareti	8
Türkiye'nin Japonya'ya İhrac Ettiği Başlıca Ürünler	8
Türkiye'nin Japonya'dan İthal Ettiği Başlıca Ürünler	9
JAPONYA MEYVE SEBZE MAMULLERİ PAZARI.....	10
Dış Ticaret.....	10
Başlıca MSM İhracatı Yapılan Ülkeler	10
Başlıca İhracatı Yapılan MSM Ürünleri	11
Başlıca MSM İthalatı Yapılan Ülkeler.....	12
Başlıca İthalatı Yapılan MSM Ürünleri	13
Türkiye'nin Japonya'ya MSM İhracatı	14
PAZAR İLE İLGİLİ BİLGİLER.....	15
Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları	15
Dağıtım Kanalları.....	15
Tüketici Tercihleri.....	16
Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler.....	17
Kamu İhaleleri.....	18
PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR	19
Ticareti Etkileyen Kültürel Faktörler	19
Kullanılan Lisan	20
Ulaşım	20
Konaklama	21
Haberleşme.....	21

Yerel Ölçü Birimleri.....	22
Para Kullanımı.....	22
Pasaport ve Ülkeye Geçici Giriş Vizesi uygulaması.....	22
Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri.....	22
Yerel Saat	23
DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALAR.....	24
Dış Ticaret Mevzuatı	24
İthalat Rejimi.....	24
İhracat Rejimi	25
Gümrük Vergileri ve Diğer Vergiler	25
Ürün Standartları ile ilgili Uygulamalar.....	26
Test Etme, Muayene ve Belgelendirme	27
Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme	28
Teknik Engeller	29
POTANSİYEL SEKTÖRLER	30
COVID – 19 GELİŞMELERİ	34
Uçuş Yasakları	34
Sınır Önlemleri.....	34
Ticari Önlemler	34
Ekonomik Destekler	34
Geleceğe Dönük Beklentiler	34
KAYNAKÇA	36

ÜLKE PROFİLİ

GSYİH (Milyon \$): 5.167.051 (2018, IMF Tahmini)

KBGSYİH (\$): 40.849 (2018, IMF Tahmini)

BÜYÜME ORANI: %1,21 (2018, IMF Tahmini)

NÜFUS: 126.491.000 (2018, IMF Tahmini)

YÜZÖLÇÜMÜ (km²): 377.899

BAŞKENT: Tokyo

GENEL BİLGİLER

Coğrafi Konum

Japonya' Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuzeydoğusunda, Kore Yarımadasının doğusunda ve Rusya'nın Sibirya bölgesinin güneyinde yer almaktadır. Bir ada ülkesi olan Japonya dört ana ada ve Okinawa adasından oluşmaktadır. Dört ana ada kuzeyden güneye doğru şu şekilde sıralanmaktadır: Hokkaido, Honshu (en büyük ve kalabalık adadır.), Shikoku ve Kyushu.

Japonya'nın kuzeyi ve güneyi arasında iklim koşulları büyük farklılıklar göstermektedir. Güney kısımlar tropikal iklim koşulları kuzey kısımlar ise soğuk iklim koşulları göstermektedir.

Japonya'nın en yüksek noktası; Japonya'nın sembollerinden biri olan 3.776 metre yüksekliğindeki Fuji Dağıdır. Japonya'nın %68,5 u dağlık ve ormanlık alanlardan oluşmakta olup tarıma elverişli kısım %12,5 tur. 29.751 km sahil şeridi vardır. Japonya dünyanın en fazla deprem olan ülkesidir.

Siyasi ve İdari Yapı

Japonya, temsili demokrasi ile yönetilmektedir. Japon Parlamentosu (Diet) devletin en üst organıdır. Parlamento iki kısımdan oluşmaktadır. Alt meclis ve üst meclis. Alt meclis temsilciler meclisi olup daha güçlüdür. Üst meclis ise konsüller meclisidir. Başbakanı meclis seçmektedir. Kabine Diet'e karşı sorumludur. İmparator devletin başı olmakla beraber sembolik bir fonksiyonu bulunmaktadır. İkinci Dünya Savaşı sonrası, 1945-1952 yılları arasında Japonya'yı müttefikler yönetmiştir. Japonya parlamenter sisteme 1952 yılında geçmiştir. Japonya'yı, İkinci Dünya Savaşı sonrası çok partili dönemde, 4 yıl ve 2 ay hariç, hep Liberal Demokrat Parti (LDP) yönetmiştir. LDP 1955 de kurulmuş olan ve muhafazakar bir

partidir. Japonya'nın modern dönemi 1868 yılında Tokugawa shogun döneminin son bulması ve İmparator Meiji tarafından beyliklerin birleştirilip ulusal sistemin kurulması ile başlamıştır. Japonya sanayileşme ve Batılılaşmaya Meiji dönemi (1868-1912) ile başlamıştır.

Japonya'da resmi olarak 47 il bulunmakta olup, her ilin bir valisi ve belediye başkanı bulunmaktadır.

Nüfus ve İstihdam

Japonya etnik olarak homojen bir yapıya sahiptir. Yerel orjin halk olarak Japon ırkı dışında sadece Hokkaido bölgesinde sayıları 25 bini bulan Ainu Halkı bulunmaktadır. En büyük etnik grup ise Çin ve Koreliler olup sayıları yaklaşık olarak sırasıyla 627 bin ve 500 bini bulmaktadır. Japonya'nın nüfusu 2008 yılında pik yaptıktan sonra (128 milyon) azalmaya başlamıştır. Doğum oranı 1,4 olup nüfusu korumak için gerekli olan 2,1 oranının bir hayli aşağısındadır.

Demografik yapı şu şekildedir:

- 0-14 yaş arası: 15,1 milyon kişi
- 15-64 yaş arası: 74,72 milyon kişi
- 65 yaş ve üzeri: 36,08 milyon kişi (%28,7)

Japonya 65 yaş üzeri nüfus oranında dünya birincisidir. Ortalama beklenen yaşam süresi 86 yıl olup, kadınlarda 87,32 erkeklerde 81,25 yıldır. Mayıs 2020 tarihine göre 125,590 milyon kişi olan nüfusun 61,28 milyonu erkek 64,62 milyonu ise kadındır.

Japon ekonomisi tam istihdam düzeyindedir, yani işsizlik tarihi dip seviyelerinde olup %2,6 civarındadır. Japonya'da çalışan sayısı 66,28 milyon kişidir. Kendi veya aile işletmesi dışında ücretli çalışanların sayısı 59,23 milyondur. Çalışanların 2,11 milyonu tarımda 10,6 milyonu imalat sektöründe 4,59 milyonu inşaat sektöründe istihdam edilmektedir. Devlet memuru sayısı ise 2,39 milyondur.

2018 yılı verilerine göre tüm ülkede 7.314 sağlık tesisi bulunmaktadır. 327.210 doktor, 104.908 diş hekimi, 1.218.606 hemşire ve 304.479 yardımcı sağlık personeli bulunmaktadır. Japonya'nın kişi başına sağlık harcaması 339.900 JPY dir.

GENEL EKONOMİK BİLGİLER

Temel Ekonomik Göstergeler

Japonya yaklaşık 5,5 trilyon dolarlık ekonomisi ile dünyanın üçüncü büyük ekonomisidir. Toplam dış ticaret hacmi yaklaşık 1,5 trilyon dolardır. Kişi başına düşen GSYİH 41 bin dolar düzeyindedir.

Japon ekonomisi İkinci Dünya Savaşı sonrası yeniden yapılanmış ve dünyanın en büyük ekonomileri arasına girebilmiştir. ‘Yüksek Büyüme Dönemi’ denilen 1954-73 yılları arasında reel olarak ortalama %9,5 büyümüştür. 90’lı yılların başına kadar ise büyüme oranı ortalama olarak %5 olmuştur. Japon ekonomisi 1985-1990 yılları arası “bubble” adı verilen dünya ekonomi literatürüne de giren bir dönem geçirmiştir. 70’li yılların başından itibaren artmaya başlayan hisse senedi ve gayrimenkul fiyatları Bubble döneminde aşırı düzeyde yükselerek bir köpük oluşturmuş, bu köpük 1990 da patlamıştır. Bubble döneminde varlık fiyatlarının aşırı yükselmesinin en büyük sebebi JPY’nin aşırı değerlenmesidir. Savaş sonrası 1949’da ABD İşgal Kuvvetleri yönetimi tarafından USJPY kuru 350 olarak belirlenmiştir. Bu kur seviyesi Japon ihraç ürünleri için rekabet avantajı sağlamıştır. 350 \$/¥ 1970li yıllara kadar sabit kalmış 70’li yıllardan itibaren JPY yavaş yavaş değer kazanmaya başlamış, 1980 lerin başında 250 düzeyine gelmiştir. Japonya ve Almanya’ya karşı büyük dış ticaret açıkları veren ABD, çözüm bulabilmek ve özellikle JPY’nin değerlenmesini önermek amacıyla 1985 yılı Eylül ayında New York’da Plaza Hotel’de ilgili ülkelerin finans bakanları ile bir zirve yapmıştır. Ekonomi literatürüne “Plaza Anlaşması” olarak bu olaydan hemen sonra Yen değerlenmeye başlamış ve kısa sürede USDJPY kuru 150 ye kadar gelmiştir. JPY’nin hızla değerlenmesi özellikle gayrimenkul ve hisse senedi fiyatlarını aşırı yükseltmiştir. 1989 Aralık ayında Nikkei Endeksi 38.915 Yen kapanışı ile tarihi zirvesine ulaşmıştır. 1989 yılında sadece Tokyo’nun gayrimenkul değeri tüm ABD’nin değerini geçmiştir.

“Bubble” dönemi 1990 yılında sona ermiştir. Bu tarihten itibaren Japon ekonomisi halen devam eden resesyona girmiştir. Nikkei yaklaşık 20 yıl sürerince değer kaybetmiş, gayrimenkul fiyatları önemli oranda düşmüştür. Bu dönemin belirgin özelliği deflasyon, çok düşük büyüme oranı ve tüketimin artmamasıdır.

2019 Ekim ayında KDV oranının artmasını nedeniyle küçülen Japon ekonomisinin üstüne Korona Krizinin de etkisiyle 2020 yılında reel olarak %5,2 küçüleceği tahmin edilmektedir.

2017 verilerine göre Japonya'nın GSYİH'sinin %55,5 ini hane halkı tüketimi %19,6 sını ise kamu tüketimi oluşturmaktadır. İhracatın GSYİH'ye katkısı ise %17,7 dir. Sektörlerin GSYİH içindeki payları ise tarım %1,1 sanayi %30,1 hizmetler %68,7 şeklindedir.

2018 verilerine göre Japon ekonomisinin en büyük 10 ekonomik sektörü ve ekonomik büyüklüğü sırasıyla şunlardır:

1. İnşaat: 56,5 trilyon JPY
2. Gayrimenkul: 43 trilyon JPY
3. AVM: 32 trilyon JPY
4. Genel Toptan Ticaret: 30,3 trilyon JPY
5. Kimya: 28,6 trilyon JPY
6. Otomotiv Yedek Parça: 27,1 trilyon JPY
7. Dışarıda Yeme-İçme Sektörü: 25,7 trilyon JPY
8. Paçinko: 21,6 trilyon JPY
9. Elektrikli Makine Teçhizat: 21 trilyon JPY
10. Otomobil: 17,5 trilyon JPY

Japonya'da borsaya kote olan 1700 şirketin 2018 bilançoları üzerinde yapılan araştırmaya göre ortalama karlılığı %5 oldu. Karlılık oranları sektörlerle göre değişmekle birlikte; tıbbi ilaç sektörü %12, otomotiv %5 ve perakende sektörü %2 oldu. Japonya'da 3,860,000 adet firma bulunmaktadır.

DIŞ TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ

Dış Ticaret

1000 \$	2015	2016	2017	2018	2019
İhracat	625.005.915	645.589.410	698.021.623	738.164.252	705.842.013
İthalat	648.436.326	608.071.912	672.100.069	749.092.205	720.964.445
Hacim	1.273.442.241	1.253.661.322	1.370.121.692	1.487.256.457	1.426.806.458
Denge	-23.430.411	-37.517.498	-25.921.554	-10.927.953	-15.122.432

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca İhracat Yapılan Ülkeler (1000 \$)

Sıra	Ülke	2017	2018	2019	Değişim %	Pay %
1	ABD	135.071.360	140.656.292	140.468.605	-0,13%	19,90%
2	Çin	132.760.341	144.046.136	134.719.884	-6,47%	19,09%
3	Güney Kore	53.276.519	52.479.456	46.282.733	-11,81%	6,56%
4	Tayvan, Çin	40.638.392	42.391.676	43.013.040	1,47%	6,09%
5	Hong Kong, Çin	35.433.758	34.721.568	33.632.061	-3,14%	4,76%
6	Tayland	29.427.452	32.272.971	30.195.432	-6,44%	4,28%
7	Almanya	18.943.142	20.890.775	20.233.415	-3,15%	2,87%
8	Singapur	22.652.218	23.409.813	20.173.990	-13,82%	2,86%
9	Vietnam	15.051.393	16.434.251	16.488.929	0,33%	2,34%
10	Avustralya	16.010.774	17.087.806	14.495.808	-15,17%	2,05%
11	Endonezya	13.393.757	15.792.058	13.986.288	-11,43%	1,98%
12	Birleşik Krallık	13.810.714	14.033.044	13.973.455	-0,42%	1,98%
13	Malezya	12.761.396	13.940.724	13.295.572	-4,63%	1,88%
14	Hollanda	12.437.664	12.716.266	11.916.362	-6,29%	1,69%
15	Hindistan	8.855.817	11.010.524	10.981.601	-0,26%	1,56%
30	Türkiye	3.162.276	3.190.786	2.514.706	-21,19%	0,36%
	Toplam	698.021.623	738.164.252	705.842.013	-4,38%	100,00%

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca İhracatı Yapılan Ürünler (1000 \$)

GTİP	Ürün Grubu	2017	2018	2019	Değişim %	Pay %
8703	Otomobiller	93.366.507	99.123.167	98.043.242	-1,09%	13,89%
9999	Başka bir yerde belirtilmeyen mallar	44.060.363	45.598.508	44.943.815	-1,44%	6,37%
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	34.538.056	35.873.377	32.697.064	-8,85%	4,63%
8542	Elektronik entegre devreler	26.669.354	28.032.854	27.791.254	-0,86%	3,94%
8486	Yarı iletken disklerin, külçelerin, entegre devrelerin vb imalatında kullanılan makine ve cihazlar; aksam-parçaaksesuar	22.738.285	24.721.618	22.636.232	-8,44%	3,21%
8901	Yolcu gemileri, gezinti gemileri, feribotlar, yük gemileri, mavnalar ve insan veya yük taşımaya mahsus benzeri gemiler	11.765.681	12.382.156	13.673.741	10,43%	1,94%

2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	8.895.059	10.271.809	10.955.333	6,65%	1,55%
8429	Buldozerler, greyderler, toprak tesviye makinaları, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, yol silindirleri vb	9.348.334	10.637.898	9.946.600	-6,50%	1,41%
8443	Baskı yapmaya mahsus makinalar; kopyalama ve faks makinaları; bunların aksam, parça ve aksesuarları	10.018.623	9.897.860	9.435.428	-4,67%	1,34%
8479	Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makinalar ve mekanik cihazlar	9.620.962	9.635.937	8.763.585	-9,05%	1,24%
8541	Diyodlar, transistörler vb yarı iletken tertibat; ışık yayan diyodlar; monte edilmiş piezo elektrik kristaller	8.853.730	9.147.666	8.604.960	-5,93%	1,22%
8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	8.859.731	9.196.029	8.452.036	-8,09%	1,20%
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb)	8.321.375	8.163.527	7.492.718	-8,22%	1,06%
7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	7.354.866	8.037.632	7.351.192	-8,54%	1,04%
8409	Sadece veya esas itibariyle 84.07 veya 84.08 pozisyonlarındaki motorların aksam ve parçaları	6.581.767	6.962.327	6.608.831	-5,08%	0,94%
	Toplam	698.021.623	738.164.252	705.842.013	-4,38%	100,00%

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca İthalat Yapılan Ülkeler (1000 \$)

Sıra	Ülke	2017	2018	2019	Değişim %	Pay %
1	Çin	164.587.366	173.814.744	169.236.468	-2,63%	23,47%
2	ABD	73.972.186	83.668.363	81.259.414	-2,88%	11,27%
3	Avustralya	38.919.119	45.733.812	45.461.975	-0,59%	6,31%
4	Güney Kore	28.110.663	32.149.067	29.629.342	-7,84%	4,11%
5	Suudi Arabistan	27.773.705	33.814.637	27.665.618	-18,18%	3,84%
6	Tayvan, Çin	25.391.415	27.134.971	26.860.116	-1,01%	3,73%
7	BAE	20.764.354	27.609.974	26.196.772	-5,12%	3,63%
8	Tayland	22.738.475	25.086.988	25.362.817	1,10%	3,52%
9	Almanya	23.424.849	25.989.329	24.936.102	-4,05%	3,46%
10	Vietnam	18.538.148	21.144.681	22.476.790	6,30%	3,12%
11	Endonezya	19.889.369	21.603.717	18.148.266	-15,99%	2,52%
12	Malezya	19.276.102	18.936.620	17.653.243	-6,78%	2,45%
13	Rusya Federasyonu	13.826.508	15.604.960	14.345.365	-8,07%	1,99%
14	Katar	10.996.295	14.873.818	13.157.204	-11,54%	1,82%
15	Fransa	10.406.383	11.050.612	12.047.297	9,02%	1,67%
56	Türkiye	633.976	755.236	766.607	1,51%	0,11%
	Toplam	672.100.069	749.092.205	720.964.445	-3,75%	100,00%

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca İthalatı Yapılan Ürünler (1000 \$)

Japonya'nın İthal Ettiği Ürünler

GTİP	Ürün Grubu	2017	2018	2019	Değişim %	Pay %
2709	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar (ham)	63.771.259	80.676.236	73.085.389	-9,41%	10,14%
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	40.321.088	49.107.502	44.835.935	-8,70%	6,22%
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	26.203.275	26.206.770	24.275.233	-7,37%	3,37%
2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	22.933.064	25.385.144	23.255.304	-8,39%	3,23%
8542	Elektronik entegre devreler	19.456.535	20.152.983	18.515.006	-8,13%	2,57%
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	14.859.499	15.542.596	17.290.806	11,25%	2,40%
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	14.819.886	16.425.742	16.654.091	1,39%	2,31%
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	12.922.093	17.720.016	13.154.309	-25,77%	1,82%
8703	Otomobiller	11.108.232	12.187.111	12.135.933	-0,42%	1,68%
9999	Başka bir yerde belirtilmeyen mallar	11.299.775	11.736.701	11.873.794	1,17%	1,65%
2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	9.647.516	9.316.604	10.855.972	16,52%	1,51%
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler	6.345.531	7.765.540	9.216.107	18,68%	1,28%
2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	8.338.268	9.834.838	8.292.775	-15,68%	1,15%
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	8.272.582	8.887.520	8.128.622	-8,54%	1,13%
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	6.768.854	7.530.738	7.681.729	2,00%	1,07%
	Toplam	672.100.069	749.092.205	720.964.445	-3,75%	100,00%

Kaynak: ITC Trademap

TÜRKİYE İLE TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ

Türkiye – Japonya Dış Ticareti

1000 \$	2015	2016	2017	2018	2019
İhracat	334.814	354.568	411.531	479.384	497.834
İthalat	3.140.057	3.943.602	4.281.472	4.124.170	3.519.899
Hacim	3.474.871	4.298.170	4.693.003	4.603.554	4.017.733
Denge	-2.805.243	-3.589.034	-3.869.941	-3.644.786	-3.022.065

Kaynak: ITC Trademap

Türkiye'nin Japonya'ya İhraç Ettiği Başlıca Ürünler (1000 \$)

GTİP	Ürün Grubu	2017	2018	2019	Değişim %	Pay %
0302	Balıklar (taze veya soğutulmuş)	44.677	45.704	77.257	69,04%	15,52%
1902	Makarnalar ve kuskus	40.942	37.976	38.173	0,52%	7,67%
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	49.298	58.495	25.334	-56,69%	5,09%
2608	Çinko cevherleri ve konsantreleri	26.096	22.743	19.558	-14,00%	3,93%
5701	Düğümlü veya sarmalı halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden düğümlü veya sarmalı yer kaplamaları	1.933	4.769	16.604	248,17%	3,34%
7202	Ferro alyajlar	11.301	17.573	16.197	-7,83%	3,25%
0806	Üzümler (taze/kurutulmuş)	4.024	13.617	14.679	7,80%	2,95%
8901	Yolcu gemileri, gezinti gemileri, feribotlar, yük gemileri, mavnalar ve insan veya yük taşımaya mahsus benzeri gemiler	-	-	11.500		2,31%
2008	Yer fıstığı ve diğer kabuklu yemiş ve meyve konserveleri	5.900	6.271	9.577	52,72%	1,92%
2002	Domates (sirke/asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş)	10.140	9.749	9.178	-5,86%	1,84%
1509	Zeytinyağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	4.994	13.487	8.181	-39,34%	1,64%
0804	Hurma, incir, ananas, avokado ve guava armudu, mango ve mangost (taze/kurutulmuş)	7.877	7.863	8.074	2,68%	1,62%
6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	5.344	7.722	7.896	2,25%	1,59%
2009	Meyve ve sebze suları	4.416	6.227	6.896	10,74%	1,39%
2836	Karbonat; peroksikarbonat; amonyum karbomat içeren ticari amonyum karbonat	1.227	2.110	6.648	215,07%	1,34%
	Toplam	411.531	479.384	497.834	3,85%	100,00%

Kaynak: ITC Trademap

Türkiye'nin Japonya'dan İthal Ettiği Başlıca Ürünler (1000 \$)

GTİP	Ürün Grubu	2017	2018	2019	Değişim %	Pay %
8708	Kara taşıtları için vites kutuları ve aksam, parçaları	699.105	674.526	506.007	-24,98%	14,38%
8507	Nikel-metal hidrürlü elektrik akümülatörleri	127.069	195.109	199.411	2,20%	5,67%
8504	Statik konvertörler	109.293	163.306	160.193	-1,91%	4,55%
8429	Kara taşıtları için motorlar-silindir hacmi>1000cm ³	402.535	146.846	120.476	-17,96%	3,42%
8407	Kara taşıtları için motorlar-silindir hacmi>1000cm ³	233.778	190.531	114.897	-39,70%	3,26%
7208	Sıcak mamul demir, çelik rulo (kalınlık	28.901	38.404	79.370	106,67%	2,25%
8414	Kara taşıtları için fren ve servo-frenler vb. aksam, parçaları	64.919	56.642	66.227	16,92%	1,88%
9027	Kara taşıtlarının diğer aksam-parçaları	61.013	60.575	65.019	7,34%	1,85%
7225	Silisyumlu manyetik çeliklerden taneleri yönlendirilmiş yassı hadde mamulleri; en=>600mm]	44.946	57.643	63.569	10,28%	1,81%
8703	Kara taşıtları için direksiyon simitleri, kolonları, kutuları; aksam, parçaları	133.792	163.050	62.533	-61,65%	1,78%
8443	Metal işleme merkezleri	91.036	77.418	62.355	-19,46%	1,77%
8409	Baskı makinalarının diğer maddelerden aksam, parçası	58.257	65.368	60.379	-7,63%	1,72%
7318	Diğer yağlar ve müstahzarlar	63.719	57.419	52.179	-9,13%	1,48%
8457	Motorlu taşıt; kıvılcım ateşlemeli (1000cm ³	68.462	72.988	49.119	-32,70%	1,40%
4002	Benzinli motorlar için aksam; parçalar	47.881	48.088	47.025	-2,21%	1,34%
	Toplam	4.281.472	4.124.170	3.519.899	-14,65%	100%

Kaynak: ITC Trademap

JAPONYA MEYVE SEBZE MAMULLERİ PAZARI

Dış Ticaret

1000 \$	2015	2016	2017	2018	2019
İhracat	582.973	687.933	657.656	727.674	791.416
İthalat	7.528.350	7.518.627	7.617.003	7.959.196	8.129.989
Hacim	8.111.323	8.206.560	8.274.659	8.686.870	8.921.405
Denge	-6.945.377	-6.830.694	-6.959.347	-7.231.522	-7.338.573

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca MSM İhracatı Yapılan Ülkeler (1000 \$)

Sıra	Ülke	2017	2018	2019	Değişim %	Pay %
1	ABD	141.172	156.335	186.881	19,54%	23,61%
2	Çin	58.592	91.013	127.878	40,51%	16,16%
3	Hong Kong, Çin	72.368	81.149	84.784	4,48%	10,71%
4	Tayvan, Çin	68.475	71.971	74.845	3,99%	9,46%
5	Güney Kore	102.482	108.778	63.243	-41,86%	7,99%
6	Fransa	31.906	34.221	35.427	3,52%	4,48%
7	Singapur	28.833	32.612	34.788	6,67%	4,40%
8	Hollanda	20.664	17.784	30.226	69,96%	3,82%
9	Vietnam	13.207	23.887	25.386	6,28%	3,21%
10	Avustralya	21.281	22.697	24.706	8,85%	3,12%
11	Kanada	9.070	11.176	12.018	7,53%	1,52%
12	Tayland	6.980	8.743	10.751	22,97%	1,36%
13	Birleşik Krallık	17.255	10.584	10.510	-0,70%	1,33%
14	Malezya	7.883	7.575	8.049	6,26%	1,02%
15	BAE	18.429	3.994	6.480	62,24%	0,82%
	Toplam	657.656	727.674	791.416	8,76%	100,00%

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca İhracatı Yapılan MSM Ürünleri (1000 \$)

GTİP	Ürün Grubu	2017	2018	2019	Değişim %	Pay %
220600	Fermente edilmiş diğer içecekler (elma şarabı, armut şarabı, bal şarabı gibi), diğer fermente edilmiş içeceklerin karışımları ve fermente edilmiş içeceklerle alkolsüz içeceklerin karışımları	174.608	209.558	222.849	6,34%	28,16%
220830	Viskiler	121.605	135.680	178.470	31,54%	22,55%
220300	Malttan üretilen biralar	114.783	116.626	84.095	-27,89%	10,63%
220210	Sular (mineral sular ve gazlı sular dahil) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış ve aromalandırılmış)	76.484	68.206	72.139	5,77%	9,12%
220870	Likörler ve kordiyaller	44.382	51.379	59.091	15,01%	7,47%
220890	Diğer alkollü içecekler	18.979	23.344	26.920	15,32%	3,40%
200899	Diğer meyvalar, sert kabuklu meyvalar ve yenilen diğer bitki parçaları (başka surette hazırlanmış veya konserve edilmiş)	9.042	10.167	23.349	129,65%	2,95%
220900	Sirkeler ve asetik asitten elde edilen sirke yerine geçen maddeler	19.677	21.768	21.597	-0,79%	2,73%
200520	Patates (sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş, dondurulmamış)	12.341	15.647	15.044	-3,85%	1,90%
200599	Diğer sebzeler (sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş, dondurulmamış)	10.370	11.393	13.481	18,33%	1,70%
200931	Turunçgil suları (portakal ve greyfurt hariç); brix değeri 20yi geçmeyenler, fermente edilmemiş ve alkol katılmamış	6.968	8.537	10.292	20,56%	1,30%
220860	Votka	432	1.989	10.269	416,29%	1,30%
220190	Sular (mineral ve gazlı sular hariç) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmamış veya lezzetlendirilmemiş); buz ve kar	6.794	7.153	7.671	7,24%	0,97%
200490	Diğer sebzeler (sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş, dondurulmuş)	3.854	4.913	4.879	-0,69%	0,62%
220110	Mineral ve gazlı sular (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmamış veya lezzetlendirilmemiş)	3.504	4.455	4.115	-7,63%	0,52%
	Toplam	657.656	727.674	791.416	8,76%	100,00%

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca MSM İthalatı Yapılan Ülkeler (1000 \$)

Sıra	Ülke	2017	2018	2019	Değişim %	Pay %
1	Çin	2.167.881	2.246.769	2.251.684	0,22%	27,70%
2	Fransa	1.086.859	1.175.851	1.252.272	6,50%	15,40%
3	ABD	1.058.298	1.083.009	1.157.052	6,84%	14,23%
4	Brezilya	343.386	438.420	412.263	-5,97%	5,07%
5	İtalya	369.753	381.902	403.435	5,64%	4,96%
6	Birleşik Krallık	249.966	302.133	333.610	10,42%	4,10%
7	Tayland	295.168	296.641	290.434	-2,09%	3,57%
8	Şili	287.566	291.758	277.254	-4,97%	3,41%
9	Güney Kore	279.255	244.558	264.453	8,14%	3,25%
10	İspanya	174.562	183.785	199.035	8,30%	2,45%
11	Meksika	90.475	87.528	93.547	6,88%	1,15%
12	Vietnam	77.464	80.255	92.768	15,59%	1,14%
13	Tayvan, Çin	86.439	88.140	91.114	3,37%	1,12%
14	Kanada	61.150	75.607	77.790	2,89%	0,96%
15	İsrail	64.573	81.645	68.371	-16,26%	0,84%
29	Türkiye	18.758	21.551	23.912	10,96%	0,29%
	Toplam	7.617.003	7.959.196	8.129.989	2,15%	100,00%

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca İthalatı Yapılan MSM Ürünleri (1000 \$)

GTİP	Ürün Grubu	2017	2018	2019	Değişim %	Pay %
220421	Taze üzüm şarapları (köpüklü şaraplar hariç) ve fermantasyonu alkol ilavesi ile önlenmiş veya durdurulmuş üzüm şırası; muhtevası 2 litre veya daha az kaplarda olanlar	978.239	979.554	1.021.238	4,26%	12,56%
220410	Köpüklü şaraplar (taze üzümünden)	542.803	617.317	694.266	12,47%	8,54%
71080	Zeytinler, mantarlar, domatesler ve diğer sebzeler; pişirilmemiş veya buharda veya suda kaynatılarak pişirilmiş, dondurulmuş	440.290	485.419	514.292	5,95%	6,33%
220830	Viskiler	362.315	429.497	483.349	12,54%	5,95%
200410	Patatesler; sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş, dondurulmuş	426.345	448.493	482.660	7,62%	5,94%
220710	Homojenize edilmiş reçel, jöle, marmelat, meyve püresi ve pastaları	460.176	452.812	448.552	-0,94%	5,52%
200599	Diğer sebzeler (sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş, dondurulmamış)	350.775	373.439	368.488	-1,33%	4,53%
200490	Diğer sebzeler (sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş, dondurulmuş)	265.961	295.872	314.393	6,26%	3,87%
200899	Diğer meyvalar, sert kabuklu meyvalar ve yenilen diğer bitki parçaları (başka surette hazırlanmış veya konserve edilmiş)	254.690	251.855	309.674	22,96%	3,81%
71290	Kurutulmuş diğer sebzeler ve sebze karışımları; bütün halde, kesilmiş, dilimlenmiş, kırılmış veya toz halinde, fakat başka şekilde hazırlanmamış	246.635	226.747	219.015	-3,41%	2,69%
71029	Diğer baklagiller; pişirilmemiş veya buharda veya suda kaynatılarak pişirilmiş, dondurulmuş	161.800	165.088	168.699	2,19%	2,08%
220110	Mineral ve gazlı sular (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmamış veya lezzetlendirilmemiş)	159.129	164.601	168.309	2,25%	2,07%
200290	Domatesler (tüm veya parça halinde olmayan); sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş	164.431	167.408	162.453	-2,96%	2,00%
81190	Diğer meyveler ve sert çekirdekli meyveler;	126.682	135.890	148.376	9,19%	1,83%

	pişirilmemiş veya buharda veya suda kaynatılarak pişirilmiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış olsun olmasın, dondurulmuş					
200591	Bambu filizi (sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş, dondurulmamış)	130.207	137.886	132.099	-4,20%	1,62%
	Toplam	7.617.003	7.959.196	8.129.989	2,15%	100,00%

Kaynak: ITC Trademap

Türkiye'nin Japonya'ya MSM İhracatı

Ürün Grubu	2018	2019	Değişim %	Pay %
Domates Salçası	7.886.343	7.537.191	-4,43%	30,57%
Diğer Meyva Suları	3.366.841	3.615.918	7,40%	14,66%
Dondurulmuş Sebzeler	3.036.221	3.608.191	18,84%	14,63%
Domates Konserveleri	1.863.637	1.643.549	-11,81%	6,67%
Domates Suyu	1.271.833	1.419.454	11,61%	5,76%
Elma Suları	505.165	1.403.980	177,92%	5,69%
Dondurulmuş Meyveler	977.941	1.380.192	41,13%	5,60%
Diğer Meyve Konserveleri	992.339	1.014.816	2,27%	4,12%
Turunçgil Konserveleri. Alkollü.Alkolsüz . Tatlandırılmış	741.891	684.510	-7,73%	2,78%
Sebze.Meyve.Bitki Parçaları Konserveleri Sirkeli	482.269	630.471	30,73%	2,56%
Kayısı Konserveleri. Alkollü.Alkolsüz. Tatlandırılmış	460.700	262.218	-43,08%	1,06%
Sular.Buz Ve Kar	143.476	238.426	66,18%	0,97%
Reçel.Jöle.Marmelat	171.654	216.339	26,03%	0,88%
Karışık Haldeki Meyve Ve Sebze Suları	339.110	215.070	-36,58%	0,87%
Ananas Suyu	367.190	134.127	-63,47%	0,54%
Patates Konserveleri. Dondurulmuş	57.835	126.103	118,04%	0,51%
Kurutulmuş Sebzeler	100.231	113.951	13,69%	0,46%
Bira	93.535	94.315	0,83%	0,38%
Turunçgil Suları	376.960	92.810	-75,38%	0,38%
Şarap	133.861	63.348	-52,68%	0,26%
Domates Ketçabı Ve Diğer Domates Sosları	612	44.735	7209,59%	0,18%
Gazlı Sular.Maden Suları Ve Gazozlar	234.686	38.965	-83,40%	0,16%
Alkollü İçkiler (Alkol Derecesi<80)	44.212	24.573	-44,42%	0,10%
Diğer Sebze Konserveleri	23.550	19.085	-18,96%	0,08%
Dondurulmuş Kurutulmuş Veya Diğer Şekil. Muhafaza Edilmiş Diğer Meyve Ve Sebzeler	60.538	14.407	-76,20%	0,06%
Üzüm Suyu	18.341	12.928	-29,51%	0,05%
Şekerle Konserve Edilmiş Sebzeler. Meyveler Ve Diğer Bitki Parçaları	-	3.493		0,01%
Diğer Sebze Konserveleri. Dondurulmuş	2.277	2.466	8,31%	0,01%
Fasulye Konserveleri. Dondurulmamış	2.581	1.965	-23,89%	0,01%
Bezelye Konserveleri Dondurulmamış	631	943	49,33%	0,00%
Çeşni.Lezzət Verici Karışımlar Ve Soslar	300	-	-100,00%	0,00%
Toplam	23.756.760	24.658.539	3,80%	100,00%

Kaynak: TIM

PAZAR İLE İLGİLİ BİLGİLER

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

Japonya Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO) üyesidir ve fikri mülkiyet politikası ülkenin endüstriyel rekabetçiliğini arttırmaya yönelik en önemli çabalardan biri olarak görülmektedir.

2002 yılında çıkarılan Temel Fikri Mülkiyet Kanunu ile fikri mülkiyet haklarının oluşturulması, korunması ve kullanılması ile ilgili temel önlemler belirlenmekte, ilgili stratejik programların çerçevesi çizilmektedir.

Japonya Patent Ofisi (JPO) patent, faydalı model, tasarım ve ticari markalardan oluşan sınai mülkiyet hakları sisteminin etkili kullanımını sağlamak ve endüstriyel gelişime katkıda bulunmak için buluşlar, tasarımlar ve ticari markalar gibi entelektüel yaratımları korumakla görevlendirilmiş kuruluştur. Başvurular hakkında ayrıntılı bilgiye JPO web sitesinden <https://www.jpo.go.jp/e/index.html> erişilebilmektedir. Mevcut süreçlerin takibi ise <https://www.j-platpat.inpit.go.jp/> bağlantısından yapılabilmektedir.

Dağıtım Kanalları

Japonya yüksek kapasiteli, güçlü bir dağıtım ve lojistik altyapısına sahiptir. Bir ada ülkesi olan Japonya'nın dış ticaretinde hava ve denizyolu ile taşımacılık esastır. Ülke içerisinde ise geniş imkânlarla sahip, esnek ve hızlı bir demiryolu ağına ek olarak ülkenin her bölgesine yayılmış karayolu ağı mevcuttur. Tokyo ve Osaka ticaretin en çok geliştiği merkezlerdir.

İthalatın önemli bölümü genel ticaret şirketleri, belirli bir sektörde uzmanlaşmış ticaret şirketleri veya acenteler/temsilciler/yerel iştirakler aracılığıyla gerçekleşmektedir. Bunun dışında üretim tesisleri de gerekli gördüklerinde doğrudan ithalat yapabilmektedir.

Dağıtım kanalı seçiminde ürün mahiyeti ve hedeflenen ticaret hacminin önemli iki kıstas olduğu değerlendirilmektedir. Genel ticaret şirketleri daha çok sanayi ürünleri pazarlamasına odaklanmakta, geniş ölçekli projelerin organizasyonu ile ilgilenmekte ve pazara girişte çeşitli destekler sağlayabilmektedir. Japonya'ya yapılması planlanan sanayi ürünleri ve başlıca gıda ürünleri ihracatı öncesinde söz konusu şirketlerin Türkiye ofisleri ile temasa geçilmesinde fayda görülmektedir.

Uzmanlaşmış ticaret şirketleri kendi alanlarına giren konularda ithalat yapmakta ve satış sonrası destekler ve kullanıcının eğitilmesi gibi hizmetler de vermektedirler. İthalat acenteleri gümrük işlemlerinin yürütülmesi, lojistik çözümler ve yurtiçi dağıtım gibi konularda hizmet

sunmaktadırlar. Diğer bir seçenek ise yurtdışında faaliyet gösteren Japon şirketler ile ortak teşebbüs kurulmasıdır. Daha uzun vadede Japonya ile ticaret yapmak isteyen ihracatçılar ithalat ve pazarlama faaliyetlerini yürütmek için satış bürosu veya temsilcilikler kurmaktadırlar.

Satış kanalları incelendiğinde ise yurtiçi toptan satışların perakende satışlara oranının Japonya’da diğer endüstrileşmiş ülkelere nazaran daha yüksek olduğu gözlenmektedir. Bunun durum çok sayıda toptancı olması ve genel ticaret firmalarının satışlarının da bu kalemden kaynaklanmasından kaynaklanmaktadır.

Başlıca perakende satış kanallarını ise süpermarket zincirleri, indirimli satış mağazaları (discount stores), 24 saat açık küçük market zincirleri (convenience stores-“konbini”), 100 yen mağazaları ile eczaneler (drug stores) oluşturmaktadır. Bunların dışında şehir merkezlerinde ana tren istasyonları, daha çok üst segmente hitap eden alışveriş merkezleri (department stores); kırsal bölgelerde büyük alış-veriş merkezleri (shopping malls) ve yapı market zincirleri (home centers) bulunmaktadır. Elektrikli cihaz ve elektronik ürün mağaza zincirleri, online alışveriş siteleri, katalog satışlar ve otomatik satış makinaları diğer yaygın satış kanallarıdır.

Gıda ürünleri ithalatçı veya dış ticaret şirketleri yerel pazarlara, gıda işleme tesislerine veya yemek işletmelerine yönlendirilmektedir. Deniz ürünleri öncelikle soğuk hava depolarına taşınmakta ve sonrasında ihtiyaç kapsamında piyasaya sunulmaktadır. Ayrıca, örneğin bal ve uçucu yağlar için özel satış mağazaları faaliyet göstermektedir.

Dağıtım kanallarında aracı firmalara sıkça rastlanmaktadır. Perakendeciler bir veya daha fazla aracı vasıtasıyla mal tedarik etmektedirler. Bazı perakendecilerin bir ana toptancı ve birkaç yan toptancı ile çalışmayı tercih ettikleri gözlenmektedir. Söz konusu tercihin Japon dağıtım sistemine özgü çeşitli uygulamalardan kaynaklandığı değerlendirilmektedir. Başlıca uygulamalara üreticilerin tavsiye niteliğinde satış liste fiyatları belirlemesi anlamına gelen “tatene” ile perakendecilerde satılmayan malların toptancıya veya üreticiye alış fiyatı üzerinden iade edilebilmesi anlamına gelen “henpin” örnek verilebilir.

Tüketici Tercihleri

Japonya gelişmiş ekonomiler arasında nüfus yoğunluğu en fazla olan ülkeler arasındadır. Japon piyasası yaklaşık 126 milyon yerli tüketici ve 30 milyon yabancı turist sayısı ile dünyadaki üçüncü en büyük pazar konumundadır. Japonya piyasası çok iyi eğitilmiş, bilinçli ve tasarruf eğilimi yüksek bir tüketici kitlesine hitap etmektedir.

Yaşam standardı yüksek Japon tüketiciler kaliteli, kendi zevk ve amaçlarına uygun ürün ve hizmetleri satın alabilme ve seçme imkânına sahip bulunmaktadır. Yüksek kaliteli ve düşük maliyetli ürünler gelişmekte olan ülkelerden ithal edilmekte ve pazarda kolayca bulunabilmektedir. Temel tüketim malzemelerine erişimde genellikle sıkıntı yaşanmamakta, dayanıklı tüketim malzemeleri ciddi bir arıza olmadığı müddetçe kullanılmaya devam edilmektedir.

Büyük şehirlerde konut ve ofis alanlarının geniş olmaması sebebiyle sınırlı depolama olanağı bulunmaktadır. Söz konusu durum Japon tüketicisini daha az miktarda, ancak daha sık alışveriş yapmaya, küçük boyutlu paket ve ambalajları tercih etmeye yönlendirmektedir. Yine, gıda ürünlerinde tazelik ve dış görünüş ön plana çıkmakta, ürünler son kullanma tarihinin çok öncesinde tüketilmekte veyahut tavsiye edilen tüketim süreleri çok kısa belirlenmektedir.

Sağlıklı yaşam aktiviteleri ve kişisel bakım ürünleri giderek daha fazla tercih edilmektedir. Japonlar mevsime ve güncel moda uygun giyinmekte, bununla birlikte indirim sezonlarını takip etmektedirler. Gerek iş yaşamında gerek sosyal yaşamda yaygın bir hediye kültürü görülmektedir. Başta kitap, giysi ve bisiklet olmak üzere pek çok ürün için ikinci el satış yerleri bulunmaktadır.

Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler

Japonya'da nihai ürün satışını etkileyen faktörlerin başında reklam ve tanıtım faaliyetlerinin geldiği söylenebilir. Özellikle katma değerli ürünlerde, pazar hâkimiyeti olan şirketler de yeni giriş yapmak isteyen şirketler de reklam ve satış faaliyetlerine önemli bütçeler ayırmaktadır.

Geleneksel tanıtım mecraları olarak nitelendirilebilecek toplu taşıma hatları, cadde ve bulvarlarda yer alan reklam panoları, televizyon kanalları (özel tele-satış programları dâhil) ile katalog satışlarının önemini koruduğu görülmektedir. Ayrıca, akıllı telefon uygulamaları, sosyal medya, tanınan simaların yer aldığı reklam kampanyaları da sıklıkla başvurulan satış kanallarıdır. Evlere broşür dağıtımını da halen devam ettirilen bir yöntemdir.

Japonya'da başlıca indirim sezonları yaz sonu ile yılbaşı döneminde görülmektedir. Zincir mağazaların sezonda daha az rağbet gören ürün gruplarını indirim reyonlarına aldığı, sonrasında kademeli olarak indirim oranlarının artırıldığı gözlenmektedir. Bunun dışında yıl boyu indirimli ürün satışı sunan discount store ve outlet mağazaları bulunmaktadır.

Kiraz çiçeği (sakura) ve sonbahar yaprakları (momiji) dönemleri, sevgililer günü ve yılbaşı sezonları başta olmak üzere pek çok ürün grubunda mevsime bağlı olarak tat, renk, desen, ambalaj gibi tasarım öğelerinde farklılıklar ön plana çıkmaktadır. Ayrıca, Japonya’da üretilen yaş sebze ve meyvelerin hasat mevsimi yaklaştığında yine söz konusu ürünlere dönük reklam ve tanıtım kampanyaları da hızlanmaktadır.

Genele hitap eden yemek işletmeleri ise büyük, renkli ve ışıklı tabelaları tercih etmektedir. Deniz ürünleri sunan restoranlar bina dış cephesinde büyük maketler kullanılabilmekte, ürün tazeliğini vurgulamak için akvaryum bulundurabilmektedir.

Şirketler arası satışlarda ise hâlihazırda kurulmuş olan bağlantıların etkili olduğu söylenebilir. Japon piyasasına yeni giriş yapmayı planlayan şirketlerin fuar katılımının dışında sektöre dönük basılı ve görsel mecralarda tanıtım yapmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu İhaleleri

Japonya DTÖ Kamu Alımları Anlaşmasına (GPA) taraf olan ülkelerden birisidir. Ayrıca, GPA kapsamında belirlenen kuralların da ötesinde pazar erişimini artırmak için tasarlanmış gönüllü tedbirler belirlenmiştir. Bu önlemler kamu ihale prosedürlerinin sadeleştirilmesi, açık ihale usullerinin benimsenmesi ile kamu ihale bilgilerinin daha iyi paylaşılması olarak özetlenebilir.

Japonya kamu alımları sistemine ilişkin ayrıntılı bilgiler için:

<https://www.jetro.go.jp/en/database/procurement/procurement.html>

http://japan.kantei.go.jp/98_abe/documents/2019/00002.html

Japonya’da açılan kamu ihale duyurularını ise aşağıdaki bağlantılardan takip edebilirsiniz.

<https://www.jetro.go.jp/en/database/procurement/>

<https://information1.gov-procurement.go.jp/en/>

PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Ticareti Etkileyen Kültürel Faktörler

Japonya pazarında Türk ürünleri için uygun bir pazar alanı olmasının yanı sıra, Japon firmalarının Türkiye'de yatırım yapma ve Türk şirketleri ile uygun işbirliği yapma konusunda ilgilerinde de önemli ölçüde olumlu gelişmeler meydana gelmektedir.

Ancak, Japon firmaları ile ticaret ve işbirliği hususunda harekete geçecek firmalarımızın, çok hazırlıklı olmaları, ne yapmak istediklerini iyi belirlemeleri, uzun vadeli düşünceleri, Japon firmalarının çok detaylı bilgiler isteyeceklerini bilerek kendi işleri ve şirketleri ile ilgili iyi bir altyapılarının olması ve uzun vadeli bir işbirliği yaklaşımı ile hareket etmeleri gerekmektedir.

İlgili birimlerle yapılan istişarelere bağlı olarak Japonlarla işe başlama sürecinin göreceli olarak biraz uzun sürebileceği akılda tutulmalıdır. Olumlu temas kurulan ya da ticarete başlanan firmalarla düzenli ve periyodik ilişkiler ve ziyaretlerin yapılması önem taşımaktadır. Karar verme süreci daha yavaş görülse bile alınan kararlar hızlı bir şekilde uygulamaya geçirilmekte ve iş bağlantıları uzun vadeli kurgulanmaktadır.

Güven unsuru ön planda olmakla birlikte; ihraç malının fiyatı, standardı, Japon tüketicilerin beğenisine uygun tasarım ve kalitede üretilmiş olması, zamanında ve talep edilen miktarlarda teslimat önem taşımaktadır. Sözleşme koşullarına uygun olmayan ürünlere rastlanması halinde ticari bağlantılar olumsuz yönde etkilenebilmektedir.

Yine güven unsuruna bağlı olarak Japon ithalatçılar, yazışmalar yoluyla yapılan tekliflere genellikle ilgi göstermemektedir. Bu bakımdan yüz yüze ilişki kurulması, ülkeye gitmeden önce bazı temel kavramlara vakıf olunması, ürünlere ilişkin Japonca tanıtım materyali hazırlanması ile güvenilir ve Japonya'da saygın aracılar (acente, tercüman vb.) eşliğinde potansiyel alıcılarla temas kurulmasında fayda görülmektedir.

Uygun uluslararası fuarlara katılmak ve katılımı sürekliliği sağlamak önem taşımaktadır. Japon firmalar ve tüketiciler, alım kararı için ticarete konu malı görüp dokunmayı tercih etmektedir. Bu şekilde davranan, güven ve istikrara önem vererek, sabır gösteren ve sürekli tanıtım yapan firmalarımızın başarılı oldukları ve kalıcı ilişkiler tesis ettikleri gözlenmektedir.

İşadamları kartvizitliklerini genellikle yanlarında taşımakta ve ilk tanışmalarda kartvizit (meishi) değişimi yapılmaktadır. Kartvizitlerin bir yüzünün İngilizce diğer bir yüzünün ise

Japonca bastırılması daha uygun görülmektedir. Japon işadamları kartvizitlere önem vermekte ve alınan kartvizitin önce okunması, bir süre elde veya masa üstünde tutulması daha sonra kartvizitliğe kaldırılması yanlış anlaşılmaları önleyebilecektir.

Görüşme taleplerinin makul bir süre öncesinde iletilmesi, toplantı hazırlıkları için yeterli sürenin sağlanması bakımından önemlidir. Görüşme yerine geç kalmayacak şekilde mümkünse başlama saatinden beş-on dakika önce gelinmesi beklenmektedir. Toplantı sonunda uzlaşılan konular ve alınan kararlar var ise en kısa sürede yazılı olarak teyit edilmesi yararlı olacaktır. Sözleşme gibi resmi belgelerde ise imza yerine kişisel mühürler (inkan) daha yaygın olarak kullanılmaktadır.

Kullanılan Lisan

Japonya'nın resmi dili Japoncadır. Japonca gramer kuralları Türkçeye yakın olmakla birlikte; yazım dili, hece sistemine göre belirlenen iki alfabe ile kanji adı verilen ve günlük hayatta iki bin civarında kullanılan Çin karakterlerinden oluşmakta ve bu açıdan farklılık göstermektedir.

İşadamlarının Japonca yapılan iş görüşmelerinde genellikle daha rahat hissettikleri gözlenmektedir. Japonca dışında iş çevrelerinde yaygın yabancı dil olarak İngilizce kullanılmaktadır. Beraber çalışılan Japon acente veya temsilci olmaması halinde görüşmelerde Japonca-Türkçe veya Japonca-İngilizce tercüman bulundurulması faydalı olacaktır.

Şehir merkezlerinde yol işaretleri ve tabelalarda Latin alfabesine sıkça yer verilmekte, temel ihtiyaçlara erişim için İngilizce yeterli olmaktadır. Bununla birlikte, şehir merkezi dışına çıkıldığında veya kırsal kesimde özellikle restoran tabela ve menülerinde halen sadece Japonca kullanılmaktadır.

Ulaşım

Ülkeye yolcu ulaşımı esas olarak havayolu ile sağlanmaktadır. Ülkenin başlıca havalimanları Tokyo'daki Haneda ve Narita, Osaka'daki Kansai ve Itami, Nagoya'daki Chubu Centrair'dir. Ülkede toplam 82 havalimanı bulunmaktadır. Japonya'da başlıca Yokohama, Tokyo, Nagoya, Osaka, Kobe ve Kitakyushu (Moji) olmak üzere 150 civarında liman işletmesi bulunmaktadır. Çin ve Güney Kore'den denizyolu ile ulaşım hatları da mevcuttur.

İstanbul ile Tokyo (Narita) arasında haftanın her günü THY ve ANA ortak uçuş gerçekleştirilmektedir. Uçuş süresi yaklaşık on iki saattir. Narita havalimanından şehir merkezine ulaşım otobüs, tren veya taksi ile sağlanabilmektedir. Ayrıntılı bilgiye

<https://www.narita-airport.jp/en/> sayfasından ulaşılabilmektedir. Ülkemizden ayrıca Doha, Dubai, Moskova, Seul, Singapur, Bangkok ve birçok Avrupa şehri üzerinden aktarmalı Japonya uçuşları bulunmaktadır.

Ülke içi ulaşımda demiryollarının önemli bir ağırlığı bulunmaktadır. şehirlerarası ulaşımda en hızlı ve güvenli ulaşım aracı yaklaşık 2,8 bin km'lik bir hatla hizmet sunan Shinkansen hızlı trenleridir. Karayollarında trafik İngiltere'de olduğu gibi sol şeritten akmaktadır. Ülkenin büyük şehirleri ayrıca ekspres yollar ile birbirine bağlanmıştır. Geniş bir karayolu ağı bulunmasına rağmen şehirlerarası yollarda hız sınırının 50 km/h olması sebebiyle iş seyahatlerinde çok tercih edilmemektedir.

Büyük şehirlerde banliyö hatları ve kapsamlı metro ağı faaliyet göstermektedir. Belediye otobüsleri de şehir içi ulaşımda yaygınca kullanılmaktadır. Hemen hemen bütün ülkede taksi hizmetine erişmek mümkündür. Belirli bir mesafeye kadar sabit ücret alınmakta, sonrasında mesafe ve süreye göre ücretler artmaktadır. şehir merkezleri ile havalimanları arasında önceden belirlenmiş sabit bir tarife uygulanmaktadır. Altı kişiye kadar olan ulaşım ihtiyacı taksi ile karşılanabilir.

Konaklama

Tüm ülkede yaygın bir otel ağı bulunmaktadır. Tokyo ve Osaka gibi büyük şehir merkezlerinde üst segmente hitap eden uluslararası zincir otel ve konvansiyon merkezleri, orta segmente hitap eden yerli otel zincirleri ve iş otelleri, düşük bütçeli konaklama için pansiyon ve kapsül oteller bulunmaktadır. Yabancıların otel kaydı esnasında pasaportlarını ibraz etmeleri gerekmektedir. Ülkeye seyahat öncesinde faydalı bilgiler <https://www.japan.travel/en/> sitesinden edinilebilir.

Haberleşme

Japonya uluslararası ülke telefon kodu +81'dir. Ülkede üç büyük telekomünikasyon şirketi hızlı bir 4G mobil iletişim hizmeti sunmaktadır. 2020 yılı itibarıyla 5G teknolojisi kullanılmaya başlanacaktır. Havalimanları, ana tren istasyonları, alış-veriş merkezleri, ana bulvarlar ve yemek işletmelerinde ücretsiz kablosuz ağı hizmetine erişmek mümkündür. Büyük şehir merkezlerinde kablosuz internet hizmeti sunulan ankesörlü telefon kulübeleri ve otobüs durakları da mevcuttur. Havalimanları ve elektronik mağaza zincirlerinde Data Sim Kartları bulunabilmektedir. Hem internet erişimi hem de telefon hattı olan Sim Kartlar sadece Narita Havalimanında satılmaktadır.

Yerel Ölçü Birimleri

Ülkede 1951 yılında metrik sisteme geçilmiş olmakla birlikte alan hesabında tatami veya jyo (1,6 m2) ile tsubo (3,3 m2) gibi geleneksel ölçü birimlerine de rastlanmaktadır.

Para Kullanımı

Japonya'nın resmi para birimi Yen'dir. Para birimi kodu olarak "JPY", faturalarda Japon Yeni işareti olarak "¥" kullanılmaktadır.

Japonya'da başta büyük şehirler olmak üzere kredi kartları yaygın biçimde kullanılmaktadır. Debit kart kullanımı ise çok yaygın değildir. Akıllı telefon uygulamaları ve toplu taşıma kartları gibi elektronik para kullanımı yaygınlaşmaktadır.

Pasaport ve Ülkeye Geçici Giriş Vizesi uygulaması

Diplomatik, Hizmet, Hususi ve Umuma Mahsus Pasaport hamilleri Japonya'ya yapacakları seyahatlerinde 90 gün süreyle vizeden muaftır. 2007 yılında başlatılan uygulama ile ülkeye giriş yapan tüm yabancıların yüz fotoğrafı çekilmekte ve parmak izleri alınmaktadır. 16 yaşından küçük çocuklar, diplomatlar ve Japonya'da oturma izni bulunan kişiler uygulama dışında tutulmuştur.

Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri

- Japon Hükümeti tarafından 2020 yılı için belirlenen resmi tatil günleri şöyledir:
- 1 Ocak Yeni Yıl Tatili
- 13 Ocak Olgunlaşma Günü
- 11 Şubat Ulusal Kuruluş Günü
- 23-24 Şubat İmparatorun Doğum Günü
- 20 Mart İlkbahar Günü
- 29 Nisan Showa Günü
- 3-6 Mayıs Golden Week
- 23 Temmuz Denizcilik Günü
- 24 Temmuz Sağlık ve Spor Günü
- 10 Ağustos Dağ Günü
- 21 Eylül Yaşlılara Saygı Günü
- 22 Eylül Sonbahar Günü
- 3 Kasım Kültür Günü
- 23 Kasım Emek Şükran Günü

Japonya'da çalışma süreleri günlük 8 saat ve haftalık 40 saat olarak belirlenmiştir. Bazı işletmeler haftada 44 saate kadar işçi çalıştırabilmektedir. Fazla mesai yapılması halinde saat ücretleri %25 ila %60 arasında artırılmış oranda ödenmektedir. Yıllık izin süreleri 10 ila 20 gün arasında değişmektedir. Yöneticiler için istisnai kurallar belirlenebilmektedir.

Genel olarak kamu kurumları 09:00-18:00 arasında, özel sektör firmaları ise 08:00-17:00 arasında mesai yapmaktadır. İşletme türlerine göre genel çalışma saatleri şöyledir:

- Bankalar (ATM'ler ile birlikte) 09:00-15:00
- Postaneler 09:00-17:00, Alış-veriş Merkezleri 10:00-20:00,
- Mağazalar 10:00-20:00
- Müzeler 10:00-17:00
- Eczaneler (drug stores) 08:30-22:00
- Küçük Marketler (konbini) 00:00-24:00

Şehir merkezinde gece 12'ye kadar açık banka ATM'leri bulunabilmekte, ayrıca küçük marketlerde (konbini) ATM köşeleri yer almaktadır. Postaneler hafta sonu ve resmi tatillerde kapalı olmakla beraber şehir merkezlerinde nöbetçi şubeler açık bulundurulmaktadır.

Yılbaşı haftası, Golden Week ve Ağustos ayı ortalarına denk gelen Bon Festivali dönemlerinde seyahatlerin daha yoğun olarak gerçekleşmesi nedeniyle ulaşım ve konaklama rezervasyonlarının mümkün mertebe önceden yapılmasında fayda görülmektedir.

Yerel Saat

Japan Standard Time (JST) saat dilimi GMT+9 (veya UCT+9) olarak ayarlanmıştır. Yıl boyunca aynı kalmaktadır. JST ülkemiz saat diliminden ileride olup aradaki fark 6 saattir. Çin'de GMT+8, Güney Kore'de GMT+9 saat dilimleri kullanılmaktadır.

DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALAR

Dış Ticaret Mevzuatı

1955 yılından bu yana GATT ve 1995 yılından bu yana DTÖ üyesi olan Japonya'nın dış ticaret politikası serbest ticaretin kurallar temelinde geliştirilmesi, kamu-özel sektör işbirliği ile Japon şirketlerin yurtdıŐ faaliyetlerinin desteklenmesi, doğal kaynaklara eriŐimin temini ve yatırımların teşviki üzerine tesis edilmektedir.

Dünyanın üçüncü büyük ekonomisi olarak Japonya söz konusu diplomasiyi G7, G20, APEC ve DTÖ gibi platformlar nezdinde aktif bir şekilde yürütmektedir. Ayrıca, gerek bölgesel gerekse ikili ticaret anlaşması müzakerelerine önem atfedilmekte ve CPTPP, Avrupa Birliği, A.B.D. gibi önde gelen ekonomilerle ticaret anlaşmaları imzalanmış bulunmaktadır.

Japonya, ayrıca, Ticaret ve Kalkınma konusunda öncü rol üstlenmekte ve Aid for Trade (Aft), Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS) gibi DTÖ programları, TICAD gibi bölgesel girişimler ile kalkınma destekleri (ODA) aracılığıyla ticaret sisteminin güçlendirilmesine katkıda bulunmaktadır.

İthalat Rejimi

Japonya ithalat rejimi dış ticaret politikası öncelikleri ile DTÖ hak ve yükümlölükleri çerçevesinde belirlenmektedir. İthalat rejiminde ithalat süreci, sağlık ve güvenlik denetimleri, menş kuralları, malların sınıflandırılması ile yetkilendirilmiş ekonomik yükümlü programı gibi alanlar düzenlenmektedir.

Japonya'ya ithal edilen malların öncelikle ilgili gümrüklü alanın bağlı bulunduğu gümrük idaresine beyan edilmesi gerekmektedir. İthalat beyanı ithalatçı veya aracı yetkili bir gümrük komisyoncusu tarafından yapılabilmektedir. Gerekli kontroller gerçekleştirilip ilgili vergiler (gümrük vergisi ve KDV) ödendikten sonra ithalat izni verilmektedir. İthalat izni alan mallar ülke içinde dağıtıma hazır hale gelmektedir.

Diğer taraftan, malların mahiyetine göre Gümrük Kanunu dışındaki yasa ve yönetmelikler uyarınca ilave izin veya onaylara ihtiyaç duyulabilmekte ve gümrük idaresinden izin alınmadan önce ilgili başvuru belgelerinin sunulması gerekmektedir. İlave denetimler döviz, yasaklı mallar, gıda ürünleri ve evcil hayvanlar için sağlık ve bitki sağlığı önlemleri, kimyasallar, ilaç ve tıbbi cihazlar ile gübre alanlarına yoğunlaşmaktadır. İthal malların tabii olduğu ilave kontroller Gümrük Tarife Cetvelinde belirtilmektedir.

İthalatı yasaklanmış başlıca mallar uyuşturucu maddeler, ateşli silahlar ve patlayıcılar, bio-terör unsurları, sahte para, fikri mülkiyet haklarını ihlal eden mallar ile kamu güvenliği ve genel ahlaka zarar veren basılı veya görsel yayınlar olarak sıralanabilir.

Öte yandan, bazı temel gıda ürünlerinin (buğday, arpa, pirinç, un, tuz, şeker) ithalatı, piyasadaki arzı, talep ve fiyat istikrarının korunması amacıyla özel mevzuat kapsamında düzenlenmiştir. Bu çerçevede, söz konusu ürünlerin ithalatı devlet tarafından da yapılabilmektedir. (Act on Stabilization of Supply, Demand, Prices for Staple Food)

İhracat Rejimi

Japonya’da ihracat yapacak olan firma veya kişinin, ürünün niteliği, miktar, değer, fiyat ve gerekli belgeler ile ilgili olarak Gümrükler Genel Müdürlüğü’ne beyanda bulunması gerekmekte olup; söz konusu kontrol tamamlandıktan sonra ihracat izni alınabilmektedir.

Diğer taraftan, dış ticaretin uygun bir şekilde gelişmesini sağlamak ve Japonya ile uluslararası toplumda barışı ve güvenliği sağlamak amacıyla gereken asgari düzeyde Güvenlik İhracat Kontrolleri uygulanmaktadır. Bunların dışında, tamir için yurtdışına gönderilen mallar ile geçici olarak ihraç edilen mallarda vergi indirimini veya vergi muafiyeti uygulanabilmekte, motorlu taşıt ihracatı ise beyana tabi tutulmaktadır.

Gümrük Vergileri ve Diğer Vergiler

İthalat rejimi çerçevesinde DTÖ üye ülkeleri, üye olmayan ülkeler ve ikili ticari anlaşmalara bağlı olarak farklı oranlar belirlenmektedir. Japonya DTÖ taahhütleri kapsamında mal gruplarının tamamına yakınında gümrük vergileri için nihai hadler belirlemiştir. Nihai vergi hadleri ortalaması tarım ürünlerinde %19.3, tarım dışı ürünlerde %2,5 düzeyindedir.

Gümrük Tarife Cetveli; Genel oran, Geçici oran, MFN oranı, GTS oranı, EAGÜ oranı ile ticaret anlaşmaları temelinde uygulanan tercihli ticaret oranları olarak farklı kategorilere ayrılmaktadır.

Yolcu beraberinde getirilen eşya ile ithal bedelli 200 bin JPY ve altındaki paketler için sadeleştirilmiş oranlar uygulanmaktadır.

Ülkemiz ihracatı GTS kapsamında uygulanan vergilere tabidir. Güncel tarife oranlarına Japonya Gümrük idaresi web sayfasından ulaşım sağlanabilmektedir.

<https://www.customs.go.jp/english/tariff/index.htm>

Ülkede uygulanmakta olan başlıca doğrudan vergiler:

- Kişisel Gelir Vergisi
- Stopaj Vergisi
- Kurumlar Vergisi
- Veraset Vergisi

Ülkede uygulanmakta olan başlıca dolaylı vergiler:

- Tüketim Vergisi (KDV)
- Alkol ve Sigara Vergileri
- Akaryakıt Vergileri
- Damga Vergisi

Ülkede standart mal ve hizmet alımlarında Katma Değer Vergisi (KDV) oranı %10'dur. Gıda ürünleri ile gazete ve dergide %8 oranında indirilmiş KDV oranı söz konusudur. Kurumlar vergisi KOBİ'ler için %15 veya %23,4 olarak belirlenmekte, diğer şirketler ise sermaye oranına göre değişen vergi oranlarına tabidir. Ödemekle yükümlü olunan diğer kurumsal vergiler ile beraber (yerel yönetimler için kurumlar vergisi, mukim vergisi, işletme vergisi, emlak vergisi) vergi yükünün KOBİ için %22 ila %37 arasında değiştiği, KOBİ dışındaki şirketler için ise %30 civarında olduğu hesaplanmaktadır. Vergi oranları ile ilgili bilgiler JETRO genel ağ sayfasında yer almaktadır:

https://www.jetro.go.jp/en/invest/setting_up/section3/page3.html

Ürün Standartları ile ilgili Uygulamalar

Japon Sanayi Standartları-Japanese Industrial Standarts (JIS) ve Japon Tarım Standartları Japanese Agricultural Standarts (JAS) Japonya'da en geniş şekliyle kullanılan iki kalite standardını ifade etmektedir. JIS Standardı JIS'ın işleyişi 1940 tarihli "Sanayide Standardizasyon" Kanunu'na dayanmaktadır. JIS markası, tekstil hazır giyim, ısıtıcılar, elektrikli aletler, ayakkabılar, mutfak eşyaları, spor malzemesi, müzik aletleri gibi geniş bir ürün grubunun standart, kalite, boyut ve diğer özelliklerine uygulanmaktadır. Söz konusu marka Japonya henüz ihracata başladığı sıralarda ihraç ürünlerinde belli bir kalitenin yaratılmasını teşvik etmek amacı ile geliştirilmiştir. Söz konusu standartlar "Japon Sanayi Standartları Komitesi" tarafından tespit edilmiştir ve Japon Standartlar Derneği'nden elde edilebilmektedirler. JIS standartları teknolojik gelişmeler doğrultusunda periyodik olarak gözden geçirilmektedir.

Söz konusu markalı ürünlerin satın alımı, Japon devlet teşekkülleri tarafından özel olarak tercih edilmektedir. JIS bütün sanayi ve maden ürünlerini kapsamakla birlikte, ilaçlar, tarımsal kimyasallar, suni gübre, ipek ipliği, gıda ve diğer tarımsal ürünlerin kendilerine özgü standartları bulunmaktadır. Söz konusu ürünler “Tarım ve Orman Ürünlerinin Standardizasyon ve İşaretlenmesi” konulu kanun çerçevesinde ele alınmaktadır. Yabancı ülke ürünleri de JIS markası alabilmektedir.

JAS Standardı tüketicinin çıkarlarının korunması politikasının bir gereği olarak gıda ve orman ürünlerinin kalitesi ile ilgili bir işaretleme ve sıralama sistemi oluşturulmuştur. “JAS markası” olarak bilinen standart sistemi “Japon Tarım Standartları Kanunu” ile düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun Japonya’da üretilen veya ithal edilen tüm gıda ürünlerini kapsamaktadır. Kanun çerçevesinde yapılan düzenlemeler ürün kapsamı genişledikçe çeşitlenmektedir.

JAS markası ürün listesi, içecekler, işlenmiş gıda, sıvı ve katı yağlar tarımsal mallar, orman ürünleri, et ve balık sanayi ürünleri, tarım ve orman ürünleri hammaddelerini, konserve gıda, meyve suyu, işlenmiş domates gibi ürünlerin yerli ve ithal olanlarını kapsamaktadır.

JAS kuralları, standartlarla belirlenmiş ürünü tanımlamaktadır. Standarda konu ürünlerin pek çoğunda minimum kalite standardı belirtilmiştir. Ancak bazı ürünler için kurallar sadece kalite artırımını sağlamaya yönelik direktifleri içermektedir. Söz konusu standartların uygulanması zorunlu olmayıp, ancak tüketicinin ithal edilen ürünü tercih etmesi amacıyla, ithalatçı firmaları bu standartları uygulama yoluna sıkça gitmektedir.

Japon standartlarına ilişkin ayrıntılı bilgiye JETRO web sitesinden erişilebilmektedir.

<https://www.jetro.go.jp/en/reports/regulations.html>

Test Etme, Muayene ve Belgelendirme

Kısaca JAB olarak bilinen ve ilk olarak 1993 yılında kurulan Japon Akreditasyon Kurulu (Japan Accreditation Board) Japon ekonomisinin ve endüstrisinin düzenli gelişimini teşvik etmek ve katkıda bulunmak adına uygunluk değerlendirme programı kapsamındaki en geniş yetkili akreditasyondan sorumlu kuruluştur. 2010 yılında özel bir sivil toplum kuruluşu statüsünde yeniden yapılandırılmıştır. JAB; International Accreditation Forum-IAF, International Laboratory Accreditation Forum-ILAC ve Asia Pasific Accrediation Cooperation-APAC üyesidir.

JAB’ın görevleri arasında kalite ve çevre yönetim sistemi belgelendirme kuruluşlarının akreditasyonu, kaydının tutulması ve uluslararası çok taraflı tanıma anlaşmalarının (MLA)

koordinasyonun sağlanması, test laboratuvarları ve tıbbi laboratuvarların akreditasyonu, kaydının tutulması ve uluslararası karşılıklı tanıma anlaşmalarının (MRA) koordinasyonunun sağlanması ile yetkili kuruluşların yayınlanması gibi konular yer almaktadır. Yine, akreditasyon veya belgelemeye ilişkin talepler ve diğer başvurular için yetkili mercii JAB'dır.

Japonya uygunluk değerlendirme kuruluşları ve yetkilendirilmiş kuruluşlar listesi için:

https://www.jab.or.jp/en/accredited_boadies/

https://www.jab.or.jp/en/certified_organization/

Teknik düzenlemeler ilişkin duyurulara aşağıdaki bağlantılardan ulaşılabilmektedir:

<https://www.jsa.or.jp/en/>

<https://webdesk.jsa.or.jp/books/W11M0010>

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

Sanayi ürünleri için Ev Eşyaları Kalite Etiketleme Kanunu kapsamında belirlenen gıda ürünleri, tekstil ürünleri ve hammaddeleri, plastik ürünler, elektrikli ev aletleri ve aparatları ile günlük yaşamlarında kullanılan diğer muhtelif malların etiketlenmesi zorunludur.

IS Sistemi ise gönüllülük esasına dayanmakta ve “Sanayide Standardizasyon” Kanunu uyarınca yalnızca JIS ile uyumluluğu akredite belgelendirme kuruluşlarca onaylanan ürünlerin ambalaj, paket veya faturası üzerinde “JIS Markası” kullanılabilir.

Tarım ürünlerine ilişkin JAS Sisteminin diğer bir ayağı ise tüketicilere ürün seçimlerinde uygun bilgi akışının tesis edilebilmesini amaçlayan “JAS markası” etiketleme sistemidir.

Standartlaştırılmış Kalite Etiketleme Sistemi ile üretici, imalatçı ve distribütörler tüm yiyecek ve içecekleri belirlenen kalite standartlarına uygun olarak etiketlemekle yükümlü kılınmıştır. Her bir ürünün kendine özgü bir etiketlenme biçimi bulunmaktadır. Örneğin, işlenmiş gıdalar için işaretleme standartları, ürünün adı, tatlandırıcıları, ağırlığı, üretim tarihi ve üreticinin adı gibi ayrıntıları talep etmektedir. Bozulabilir gıdalar üzerinde ürün ismi ve menşe ülkelerin gösterilmesi gerekmektedir.

Bazı hammaddeler ve bunlardan yapılan işlenmiş gıdalar için genetik modifikasyonla ilgili etiketleme uygulanmaktadır. Ayrıca, alerjen içeren 7 maddenin etikette belirtilmesi zorunlu, 18 maddenin belirtilmesi ise tavsiye edilmektedir. Organik tarım ürünleri, organik

hayvancılık ürünleri, organik işlenmiş gıdalar ve organik yemler için belirlenen JAS standartları uyarınca Organik JAS işareti yapıştırılmalıdır.

Diğer taraftan, etiketleme ürünlerin iç pazara sunulma aşamasında gerekli olup JAS Kanunu uyarınca ihracatçı ülkedeki işletmeler veya acentelerin herhangi bir etiketleme yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Ambalaj, paketleme ve etiketleme hakkında sektör bazında ayrıntılı bilgi için kaynaklar:

https://www.jetro.go.jp/ext_images/en/reports/regulations/pdf/cons2010ep.pdf

https://www.jetro.go.jp/ext_images/en/reports/regulations/pdf/industry2009e.pdf

https://www.jetro.go.jp/ext_images/en/reports/regulations/pdf/agri2009e.pdf

Teknik Engeller

Japonya tarafından dış ticarete uygulanmakta olan teknik engeller hakkında bilgiye <https://www.teknikengel.gov.tr/> sitesinden erişilebilmektedir.

Ticarette Teknik Engeller web sitesi, kullanıcıların teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede, söz konusu siteden ülkeler itibariyle ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ülkelerin mevzuat ve uygulamaları hakkında Bakanlığımızdan bilgi talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Söz konusu siteye ücretsiz olarak üye olunabilmektedir. Sitenin üyelerine ilgilendikleri ülke ve ürün gruplarına ilişkin düzenlemeler günlük olarak e-posta ile gönderilmektedir.

POTANSİYEL SEKTÖRLER

Sıra	Sektör	GTİP	Potansiyel Ürün	Ülkenin Dünyadan İthalatı (milyon dolar) 2019	Ülkenin Türkiye'den İthalatı (milyon dolar) 2019	Dünyaya İhracatımız (milyon dolar) 2019	Dünya İthalatında Ülkenin Payı (%)	Ülkeye İhracatımızdaki Değişim (%) 2018 - 2019	Ülkenin Dünyadan İthalatındaki Değişim (%) 2018 - 2019	Ülkenin İthalatında İlk 5 Ülke ve Pazar Payları (%)	Gümrük Vergisi Oranları (% ortalama)
1	Deniz Ürünleri	304	Balık filetoları ve diğer balık etleri (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	3503,04	81,57	216,37	13	-100	4,8	Norveç 17,3 ABD 16,4 Şili 15 Çin 7 Malta 5,4 (Türkiye 2,33)	Norveç 4,6 ABD 4,6 Şili 2,3 Çin 4,6 Malta 1 (Türkiye 4,6)
2	Kanatlı Etleri	207	Kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatatı (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	1304,53	4,84	571,4	5	159,7	3,6	Brezilya 66,6 Tayland 27,5 ABD 2,5 Macaristan 1,6 Fransa 0,9 (Türkiye 0,37)	Brezilya 7,9 Tayland 5,6 ABD 7,9 Macaristan 5 Fransa 5 (Türkiye 6,8)
3	Konserve Meyve Sebze	2008	Yer fıstığı ve diğer kabuklu yemiş ve meyve konserveleri	879,49	1,71	825,7	6	52,7	7,2	Çin 61,1 G. Kore 7 Tayland 6,8 ABD 6,4 Filipinler 3,5 (Türkiye 0,19)	Çin 15,7 G. Kore 15,7 Tayland 5 ABD 15,7 Filipinler 4,5 (Türkiye 13,6)

4	Meyve Suyu	2009	Meyve ve sebze suları	692,99	8,36	260,77	5	10,7	-11,2	Brezilya 16 ABD 14,7 Çin 11,2 İsrail 9,6 Arjantin 6,8 (Türkiye 1,21)	Brezilya 23,2 ABD 23,2 Çin 23,2 İsrail 23,2 Arjantin 23,2 (Türkiye 23,2)
5	Şekerli ve Çikolatalı Mamuller	1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	594,15	7,7	550,29	2	38,6	-2,8	Singapur 23,6 Belçika 13,6 İtalya 8,6 Fransa 8 Malezya 7,7 (Türkiye 1,3)	Singapur 21,7 Belçika 20,7 İtalya 20,7 Fransa 20,7 Malezya 23,2 (Türkiye 22,7)
6	Sert Kabuklu Meyveler	802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	500,16	10,36	1500,24	3	43,7	-8,7	ABD 75,4 Avustralya 9,1 Çin 3,7 G. Kore 3,7 Türkiye 2,1	ABD 3,7 Avustralya 0,3 Çin 3,7 G. Kore 3,7 Türkiye 2,6
7	Bisküvi	1905	Tatlı Bisküvi ve Gofretler	417,48	2,16	1071,91	1	166,2	7,1	Çin 24,9 Malezya 12,6 ABD 9,4 Fransa 8,1 Tayland 6,4 (Türkiye 0,52)	Çin 18 Malezya 15,1 ABD 18 Fransa 14,4 Tayland 15,1 (Türkiye 14,9)
8	Meyveler	804	Hurma, incir, ananas, avokado ve guava armudu, mango ve mangost (taze/kurutulmuş)	416,72	8,77	295,85	3	2,7	4,5	Meksika 55 Filipinler 29 Peru 4,2 Tayland 2,7 Türkiye 2,1	Meksika 2,7 Filipinler 2,9 Peru 4,2 Tayland 2,9 Türkiye 4,4

9	Deniz Ürünleri	302	Balıklar (taze veya soğutulmuş)	414,8	0,68	511,81	2	69	-4,3	Norveç 38,8 Meksika 14 G. Kore 8,8 Kanada 6,9 Avustralya 5,5 (Türkiye 0,16)	Norveç 3,9 Meksika 2,1 G. Kore 3,9 Kanada 2,1 Avustralya 2,1 (Türkiye 3,9)
10	Sebzeler	709	Diğer sebzeler (taze/soğutulmuş)	373,8	0,62	196	3	-65,1	-4,4	G. Kore 26,8 Meksika 21,2 Y. Zelanda 12,8 Çin 11,2 Hollanda 4,7 (Türkiye 0,16)	G. Kore 3,2 Meksika 0,1 Y. Zelanda 0,2 Çin 3,2 Hollanda 0,2 (Türkiye 2,8)
11	Meyveler	805	Turunçgiller (taze/kurutulmuş)	342,34	1,9	751,17	2	47	-5,3	ABD 55,8 Avustralya 15,8 G. Afrika 9,6 Şili 8,3 İsrail 4,3 (Türkiye 0,55)	ABD 16,5 Avustralya 10 G. Afrika 16,5 Şili 15,4 İsrail 16,5 (Türkiye 16,5)
12	Makarna	1902	Makarnalar ve kuskus	332,98	40,28	607,1	3	0,5	3,1	İtalya 25,6 Çin 19,7 G. Kore 15,4 Türkiye 12,1 Tayland 8,5	İtalya 14,4 Çin 17,3 G. Kore 17,3 Türkiye 17,3 Tayland 17,3
13	Domates Salçası	2002	Domates (sirke/asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş)	252,87	11,62	189,04	6	-5,9	-2,8	İtalya 37,3 ABD 15,8 Portekiz 14,2 İspanya 10,7 Çin 7 (Türkiye 4,6)	İtalya 5 ABD 12 Portekiz 5 İspanya 5 Çin 12 (Türkiye 11,3)

14	Meyveler	806	Üzümler (taze/kurutulmuş)	237,36	16,64	671,67	2	7,8	6,6	ABD 56,2 Avustralya 18,2 Şili 13 Türkiye 7 Meksika 4,2	ABD 10,4 Avustralya 0 Şili 1,3 Türkiye 10,2 Meksika 0
15	Bakliyat	713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	196,04	0,1	259,45	2	-46,6	-0,7	Çin 52,1 Kanada 19,5 Myanmar 11,9 ABD 9,6 İngiltere 1,5 (Türkiye 0,05)	Çin 54,4 Kanada 47,8 Myanmar 0 ABD 54,4 İngiltere 47,8 (Türkiye 53,3)

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

COVID – 19 GELİŞMELERİ

Uçuş Yasakları

Seferler iptal edilen havalimanları:

- ANA: Wuhan, Hangzhou, Shenyang, Chengdu, Guangzhou, Hong Kong, Taipei, Seul, Mumbai, Chennai,
- JAL: Seul, Honolulu, Singapur
- Sefer sayısı azaltılan havalimanları:
- ANA: Pekin, Şanghay, Qingdao, Dalian, Yeni Delhi
- JAL: Pekin, Şanghay, Guangzhou, Dalian, Tianjin, Hong Kong, Inchon, Busan, Bangkok, Yeni Delhi (18/03/2020)

Sınır Önlemleri

Japonya, korona virüs salgını ile mücadele için sınır tedbirlerinin kapsamını genişletmektedir. Son olarak 3 Nisan'dan geçerli olmak üzere Türkiye dahil 49 ülkeden, özel koşullar dışında, giriş yasaklanmıştır. Böylece yasak kapsamına alınan ülke sayısı 73'e çıkmıştır. Öte yandan, Japon vatandaşlarının seyahatları ile ilgili olarak, tüm dünyaya yönelik seyahat uyarısı düzeyini "zorunlu olmadıkça seyahat edilmemesi", ülkemiz dahil 73 ülkeye yönelik ise "seyahat edilmemesi" uyarısı bulunmaktadır. (03/04/2020)

Ticari Önlemler

İthalat sertifikası geçerlilik sürelerinde esneklik getirilmeye başlanmıştır. İthalat işlemlerinde yardım malzemelerine öncelik tanınmaya ve genel olarak gümrükleme işlemlerinde esneklik getirilmeye başlanmıştır.

Ekonomik Destekler

7 Nisan 2020'de kabine, beklenenden çok daha büyük GSYİH'nin %20'sine tekabül eden 1 trilyon dolarlık destek paketini onaylamıştır.

Geleceğe Dönük Beklentiler

Koronavirüsünün etkisiyle Japonya'nın 2020 Şubat ayı ithalatı bir önceki yılın aynı ayına göre %14 gerilemiştir. En büyük ticari ortağı Çin'den yapılan ithalatın %47 düşmüş olması dikkat çekmektedir. Türkiye'den ithalat da bu olumsuz gelişmeden etkilenmiş olup, %31 azalmıştır. 2020 Mart ayı ilk on günlük veriler ihracatta %9 gerilemeye işaret etmektedir.

6 Nisan günü Başbakan Abe, vaka sayısının toplamda 4 bini geçtiği önlem alınmazsa bir ay içinde 80 binlere ulaşacağı uyarısıyla Tokyo ve diğer altı büyük şehirde “Acil Durum” ilan etmiştir. Böylece Belediye Başkanları halkın evlerde kalmasını, okulların, sinemaların, alışveriş merkezlerinin ve kalabalık çeken mekanların kapatılmasını isteyebilmektedir. Toplu taşıma, süper marketler, bankalar ve borsa faaliyetlerine devam edecektir. Okullar Mart ayı başından beri zaten kapalı ve özel/kamu büroları uzaktan çalışmaktadır.

7 Nisan 2020’de kabine, beklenenden çok daha büyük GSYİH’nin %20’sine tekabül eden 1 trilyon dolarlık destek paketini onaylamıştır. Öte yandan, JP Morgan Japon ekonomisinin 2.çeyrekte %17, 2020’nin tamamında %4,4 daralacağını tahmin etmektedir. Japonya, koronavirüs salgını sebebiyle tedarik zinciri aksayan Japon imalatçılara, Çin’deki üretimlerini başka ülkelere kaydırmaları için 2,25 milyar dolar ekonomik destek vermeyi planlamaktadır. Bu rakamın %90’ı yatırımlarını Japonya’ya kaydıracak firmalara tahsis edilecektir. Bu suretle, Çin iç piyasasına yönelik olanlar (örneğin otomobil üretimi) dışında ihracata dönük katma değeri yüksek ürünlerin Japonya’ya geri dönüşünün hızlanacağı değerlendirilmektedir. (10/04/2020)

KAYNAKÇA

1. ITC TRADEMAP: <https://www.trademap.org/Index.aspx>
2. T.C. TİCARET BAKANLIĞI
3. TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ

YASAL UYARI: Bu rapor Birliğimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliğimiz hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Birliğimizin yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.